ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

രാജോവാച
കഥ്യതാം ഭഗവന്നേതത്തയോഃ ശാപസ്യ കാരണം।
യത്തദ് വിഗർഹിതം കർമ യേന വാ ദേവർഷേസ്തമഃ ॥ **1** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
രുദ്രസ്യാനുചരൗ ഭൂത്വാ സുദൃപ്തൗ ധനദാത്മജൗ।
കൈലാസോപവനേ രമ്യേ മന്ദാകിൻയാം മദോത്കടൗ ॥ **2** ॥

വാരുണീം മദിരാം പീത്വാ മദാഘൂർണിതലോചനൗ।
സ്ത്രീജനൈരനുഗായദ്ഭിശ്ചരതുഃ പുഷ്പിതേ വനേ ॥ **3** ॥

അന്തഃ പ്രവിശ്യ ഗംഗായാമംഭോജവനരാജിനി।
ചിക്രീഡതുർയുവതിഭിർഗജാവിവ കരേണുഭിഃ ॥ **4** ॥

യദൃച്ഛയാ ച ദേവർഷിർഭഗവാംസ്തത്ര കൗരവ।
അപശ്യന്നാരദോ ദേവൗ ക്ഷീബാണൗ സമബുധ്യത ॥ **5** ॥

തം ദൃഷ്ട്വാ വ്രീഡിതാ ദേവ്യോ വിവസ്ത്രാഃ ശാപശങ്കിതാഃ।
വാസാംസി പർയധുഃ ശീഘ്രം വിവസ്ത്രൗ നൈവ ഗുഹ്യകൗ ॥ **6** ॥

തൗ ദൃഷ്ട്വാ മദിരാമത്തൗ ശ്രീമദാന്ധൗ സുരാത്മജൗ।
തയോരനുഗ്രഹാർഥായ ശാപം ദാസ്യന്നിദം ജഗൗ ॥ **7** ॥

നാരദ ഉവാച
ന ഹ്യൻയോ ജുഷതോ ജോഷ്യാൻ
ബുദ്ധിഭ്രംശോ രജോഗുണഃ।
ശ്രീമദാദാഭിജാത്യാദി -
ർയത്ര സ്ത്രീ ദ്യൂതമാസവഃ ॥ **8** ॥

ഹൻയന്തേ പശവോ യത്ര നിർദയൈരജിതാത്മഭിഃ।
മൻയമാനൈരിമം ദേഹമജരാമൃത്യു നശ്വരം ॥ **9** ॥

ദേവസംജ്ഞിതമപ്യന്തേ കൃമിവിഡ്ഭസ്മസംജ്ഞിതം।
ഭൂതധ്രുക് തത്കൃതേ സ്വാർഥം കിം വേദ നിരയോ യതഃ ॥ **10** ॥

ദേഹഃ കിമന്നദാതുഃ സ്വം നിഷേക്തുർമാതുരേവ ച।
മാതുഃ പിതുർവാ ബലിനഃ ക്രേതുരഗ്നേഃ ശുനോഽപി വാ ॥ **11** ॥

ഏവം സാധാരണം ദേഹമവ്യക്തപ്രഭവാപ്യയം।
കോ വിദ്വാനാത്മസാത് കൃത്വാ ഹന്തി ജന്തൂനൃതേഽസതഃ ॥ **12** ॥

അസതഃ ശ്രീമദാന്ധസ്യ ദാരിദ്ര്യം പരമഞ്ജനം।
ആത്മൗപമ്യേന ഭൂതാനി ദരിദ്രഃ പരമീക്ഷതേ ॥ **13** ॥

യഥാ കണ്ടകവിദ്ധാംഗോ ജന്തോർനേച്ഛതി താം വ്യഥാം।
ജീവസാമ്യം ഗതോ ലിംഗൈർന തഥാവിദ്ധകണ്ടകഃ ॥ **14** ॥

ദരിദ്രോ നിരഹംസ്തംഭോ മുക്തഃ സർവമദൈരിഹ।
കൃച്ഛ്രം യദൃച്ഛയാഽഽപ്നോതി തദ്ധി തസ്യ പരം തപഃ ॥ **15** ॥

നിത്യം ക്ഷുത്ക്ഷാമദേഹസ്യ ദരിദ്രസ്യാന്നകാങ്ക്ഷിണഃ।
ഇന്ദ്രിയാൺയനുശുഷ്യന്തി ഹിംസാപി വിനിവർതതേ ॥ **16** ॥

ദരിദ്രസ്യൈവ യുജ്യന്തേ സാധവഃ സമദർശിനഃ।
സദ്ഭിഃ ക്ഷിണോതി തം തർഷം തത ആരാദ് വിശുദ്ധ്യതി ॥ **17** ॥

സാധൂനാം സമചിത്താനാം മുകുന്ദചരണൈഷിണാം।
ഉപേക്ഷ്യൈഃ കിം ധനസ്തംഭൈരസദ്ഭിരസദാശ്രയൈഃ ॥ **18** ॥

തദഹം മത്തയോർമാധ്വ്യാ വാരുണ്യാ ശ്രീമദാന്ധയോഃ।
തമോമദം ഹരിഷ്യാമി സ്ത്രൈണയോരജിതാത്മനോഃ ॥ **19** ॥

യദിമൗ ലോകപാലസ്യ പുത്രൗ ഭൂത്വാ തമഃപ്ലുതൗ।
ന വിവാസസമാത്മാനം വിജാനീതഃ സുദുർമദൗ ॥ **20** ॥

അതോഽർഹതഃ സ്ഥാവരതാം സ്യാതാം നൈവം യഥാ പുനഃ।
സ്മൃതിഃ സ്യാന്മത്പ്രസാദേന തത്രാപി മദനുഗ്രഹാത് ॥ **21** ॥

വാസുദേവസ്യ സാന്നിധ്യം ലബ്ധ്വാ ദിവ്യശരച്ഛതേ।
വൃത്തേ സ്വർലോകതാം ഭൂയോ ലബ്ധഭക്തീ ഭവിഷ്യതഃ ॥ **22** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഏവമുക്ത്വാ സ ദേവർഷിർഗതോ നാരായണാശ്രമം।
നലകൂബരമണിഗ്രീവാവാസതുർയമലാർജുനൗ ॥ **23** ॥

ഋഷേർഭാഗവതമുഖ്യസ്യ സത്യം കർതും വചോ ഹരിഃ।
ജഗാമ ശനകൈസ്തത്ര യത്രാസ്താം യമലാർജുനൗ ॥ **24** ॥

ദേവർഷിർമേ പ്രിയതമോ യദിമൗ ധനദാത്മജൗ।
തത്തഥാ സാധയിഷ്യാമി യദ് ഗീതം തൻമഹാത്മനാ ॥ **25** ॥

ഇത്യന്തരേണാർജുനയോഃ കൃഷ്ണസ്തു യമയോർയയൗ।
ആത്മനിർവേശമാത്രേണ തിർയഗ്ഗതമുലൂഖലം ॥ **26** ॥

ബാലേന നിഷ്കർഷയതാൻവഗുലൂഖലം തദ്
ദാമോദരേണ തരസോത്കലിതാംഘ്രിബന്ധൗ ।
നിഷ്പേതതുഃ പരമവിക്രമിതാതിവേപ -
സ്കന്ധപ്രവാലവിടപൗ കൃതചണ്ഡശബ്ദൗ ॥ **27** ॥

തത്ര ശ്രിയാ പരമയാ കകുഭഃ സ്ഫുരന്തൗ
സിദ്ധാവുപേത്യ കുജയോരിവ ജാതവേദാഃ ।
കൃഷ്ണം പ്രണമ്യ ശിരസാഖിലലോകനാഥം
ബദ്ധാഞ്ജലീ വിരജസാവിദമൂചതുഃ സ്മ ॥ **28** ॥

കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ മഹായോഗിംസ്ത്വമാദ്യഃ പുരുഷഃ പരഃ ।
വ്യക്താവ്യക്തമിദം വിശ്വം രൂപം തേ ബ്രാഹ്മണാ വിദുഃ ॥ **29** ॥

ത്വമേകഃ സർവഭൂതാനാം ദേഹാസ്വാത്മേന്ദ്രിയേശ്വരഃ ।
ത്വമേവ കാലോ ഭഗവാൻ വിഷ്ണുരവ്യയ ഈശ്വരഃ ॥ **30** ॥

ത്വം മഹാൻ പ്രകൃതിഃ സൂക്ഷ്മാ രജഃസത്ത്വതമോമയീ ।
ത്വമേവ പുരുഷോഽധ്യക്ഷഃ സർവക്ഷേത്രവികാരവിത് ॥ **31** ॥

ഗൃഹ്യമാണൈസ്ത്വമഗ്രാഹ്യോ
വികാരൈഃ പ്രാകൃതൈർഗുണൈഃ ।
കോ ൻവിഹാർഹതി വിജ്ഞാതും
പ്രാക്സിദ്ധം ഗുണസംവൃതഃ ॥ **32** ॥

തസ്മൈ തുഭ്യം ഭഗവതേ വാസുദേവായ വേധസേ ।
ആത്മദ്യോതഗുണൈശ്ഛന്നമഹിമ്നേ ബ്രഹ്മണേ നമഃ ॥ **33** ॥

യസ്യാവതാരാ ജ്ഞായന്തേ
ശരീരേഷ്വശരീരിണഃ ।

തൈസ്തൈരതുൽയാതിശയൈ -
ർവീർയൈർദേഹിഷ്വസംഗതൈഃ ॥ **34** ॥

സ ഭവാൻ സർവലോകസ്യ ഭവായ വിഭവായ ച ।
അവതീർണോഽശഭാഗേന സാമ്പ്രതം പതിരാശിഷാം ॥ **35** ॥

നമഃ പരമകൽയാണ നമഃ പരമമംഗല ।
വാസുദേവായ ശാന്തായ യദൂനാം പതയേ നമഃ ॥ **36** ॥

അനുജാനീഹി നൗ ഭൂമംസ്തവാനുചരകിങ്കരൗ ।
ദർശനം നൗ ഭഗവത ഋഷേരാസീദനുഗ്രഹാത് ॥ **37** ॥

വാണീ ഗുണാനുകഥനേ ശ്രവണൗ കഥായാം
ഹസ്തൗ ച കർമസു മനസ്തവ പാദയോർനഃ ।
സ്മൃത്യാം ശിരസ്തവ നിവാസജഗത്പ്രണാമേ
ദൃഷ്ടിഃ സതാം ദർശനേഽസ്തു ഭവത്തനൂനാം ॥ **38** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇത്ഥം സങ്കീർതിതസ്താഭ്യാം ഭഗവാൻ ഗോകുലേശ്വരഃ ।
ദാമ്നാ ചോലൂഖലേ ബദ്ധഃ പ്രഹസന്നാഹ ഗുഹ്യകൗ ॥ **39** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
ജ്ഞാതം മമ പുരൈവൈതദൃഷിണാ കരുണാത്മനാ ।
യച്ഛ്രീമദാന്ധയോർവാഗ്ഭിർവിഭ്രംശോഽനുഗ്രഹഃ കൃതഃ ॥ **40** ॥

സാധൂനാം സമചിത്താനാം
സുതരാം മത്കൃതാത്മനാം ।
ദർശനാന്നോ ഭവേദ് ബന്ധഃ
പുംസോഽക്ഷ്ണോഃ സവിതുർയഥാ ॥ **41** ॥

തദ് ഗച്ഛതം മത്പരമൗ നലകൂബര സാദനം।
സഞ്ജാതോ മയി ഭാവോ വാമീപ്സിതഃ പരമോഽഭവഃ ॥ **42** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇത്യുക്തൗ തൗ പരിക്രമ്യ പ്രണമ്യ ച പുനഃ പുനഃ।
ബദ്ധോലൂഖലമാമന്തർയ ജഗ്മതുർദിശമുത്തരാം ॥ **43** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ദശമസ്കന്ധേ പൂർവാർധേ നാരദശാപോ നാമ ദശമോഽധ്യായഃ ॥